

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **L. O.**, zast. Mgr. Markem Lhotským, advokátem, se sídlem Lesnická 787/10, Brno, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2019, č. j. 26975/19/5000-10470-702394, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 9. 9. 2019, č. j. 29 Af 72/2019 - 40,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 9. 9. 2019, č. j. 29 Af 72/2019 - 40, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Finanční úřad pro Kraj Vysočina (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 26. 6. 2017, č. j. 1239245/17/2900-31473-703015, platebním výměrem č. 101/2017 na odvod za porušení rozpočtové kázně, vyměřil odvod do Národního fondu ve výši 121.658 Kč a rozhodnutím ze dne 26. 6. 2017, č. j. 1239253/17/2900-31473-703015, platebním výměrem č. 102/2017 na odvod za porušení rozpočtové kázně, vyměřil odvod do státního rozpočtu ve výši 21.469 Kč.

[2] Žalovaný v záhlaví specifikovaným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a obě tato rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Jelikož spolu s podáním žaloby neuhradil soudní poplatek, vyzval jej krajský soud k jeho zaplacení usnesením ze dne 19. 8. 2019, č. j. 29 Af 72/2019 - 36, a stanovil mu k tomu lhůtu 10 dnů od doručení tohoto usnesení.

[4] Jelikož žalobce ve stanovené lhůtě soudní poplatek neuhradil, zastavil krajský soud řízení o jeho žalobě v záhlaví uvedeným usnesením (dále jen „napadené usnesení“).

III.

[5] Proti napadenému usnesení nyní žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s. Navrhuje napadené usnesení, jakož případně i usnesení krajského soudu ze dne 19. 8. 2019, č. j. 29 Af 72/2019 - 36, zrušit a vrátit věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Stěžovatel předně namítá, že v krajském soudem stanovené 10-ti denní lhůtě požadovaný soudní poplatek uhradil, avšak z důvodu administrativního nedopatření na špatný účet. Jakmile však tuto chybu zjistil, soudní poplatek zaplatil znovu, přičemž dne 4. 9. 2019 byl připsán na účet krajského soudu; tento den byl přitom patnáctým dnem od doručení výzvy krajského soudu k úhradě soudního poplatku. Krajský soud však napadeným usnesením řízení o jeho žalobě zastavil pro nezaplacení soudního poplatku.

[7] Stěžovatel dále v kasační stížnosti poukazuje na znění § 9 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), z něhož dovozuje, že krajský soud mu měl k zaplacení soudního poplatku stanovit lhůtu v délce alespoň 15 dnů. Stanovit kratší lhůtu je totiž krajský soud oprávněn pouze ve výjimečných případech a vždy je povinen tento svůj postup řádně odůvodnit; tak však v právě posuzovaném případě neučinil. Uvedený závěr již vyslovil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 3. 2018, č. j. 8 Afs 37/2018 - 51.

[8] Stěžovatel má tudíž za to, že lhůta stanovená k uhrazení soudního poplatku obsažená v usnesení krajského soudu ze dne 19. 8. 2019, č. j. 29 Af 72/2019 - 36, je nezákonná, a řízení před krajským soudem tak bylo zatíženo vadou, která měla za následek vydání nezákonného rozhodnutí ve věci samé, tj. napadeného usnesení.

IV.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve připomíná, že bylo-li řízení před krajským soudem zastaveno, přichází pojmově v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., jako zvláštní ustanovení ve vztahu k ostatním důvodům podle § 103 odst. 1 s. ř. s. (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2011, č. j. 2 As 15/2011 - 111). Nejvyššímu správnímu soudu tak přísluší se v souzené věci zabývat pouze tím, zda je napadené usnesení zákonné, tj. zda bylo namíste řízení o žalobě zastavit pro nezaplacení soudního poplatku.

pokračování

[13] Kasační soud rovněž předesílá, že v obdobné věci již rozhodl rozsudkem ze dne 28. 3. 2018, č. j. 8 Afs 37/2018 - 51. Jelikož se se zde uvedenými závěry plně ztotožňuje a lze je beze zbytku použít i na posuzovaný případ, vychází z nich i v tomto rozhodnutí.

[14] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích „*[n]ebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřiblíží.*“

[15] Z citovaného ustanovení je zřejmé, že je v něm výslovně stanovena lhůta, kterou má soud účastníkovi řízení, který soudní poplatek nezaplatil s podáním návrhu na zahájení řízení, určit k dodatečnému zaplacení. Tato zákonná lhůta činí alespoň 15 dní, byť zákon připouští, že soud může výjimečně určit lhůtu kratší. Ze zákona tak přímo plyne, že zkrácení zákonné lhůty pro platbu soudního poplatku nemůže být pravidlem, ale je přípustné pouze ve výjimečných případech. Jako každou jinou výjimku z pravidla je nezbytné aplikovat ji pouze restriktivně a s náležitým odůvodněním, a to již v okamžiku stanovení kratší lhůty pro platbu soudního poplatku.

[16] V souzeném případě byl stěžovatel k dodatečnému zaplacení soudního poplatku za žalobu vyzván usnesením ze dne 19. 8. 2019, č. j. 29 Af 72/2019 - 36, v němž bylo uvedeno pouze to, že krajský soud „*[...]vyzývá žalobce, aby ve lhůtě 10 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, který podle položky 18 bod 2. písm. a) Sazebníku soudních poplatků činí částku 3 000 Kč*“ a poté následovalo poučení o důsledcích nezaplacení soudního poplatku v uvedené lhůtě. Citovaná výzva neobsahovala žádné důvody pro zkrácení zákonné 15-ti denní lhůty pro platbu soudního poplatku, která vyplývá z § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

[17] Z právě uvedeného je zřejmé, že krajský soud pochybil, vyzval-li stěžovatele k dodatečnému zaplacení soudního poplatku ve zkrácené 10-ti denní lhůtě, aniž by toto zkrácení ve výzvě odůvodnil, a následně řízení o žalobě zastavil, neboť stěžovatel v této kratší lhůtě soudní poplatek neuhradil. Napadené usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je tudíž nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

VI.

[18] Nejvyšší správní soud z důvodů právě vyložených shledal kasační stížnost důvodnou, proto napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud stěžovatele znovu vyzve ke splnění poplatkové povinnosti; určí-li mu kratší než zákonem stanovenou lhůtu k platbě soudního poplatku, toto své rozhodnutí řádně odůvodní. Neshledá-li krajský soud žádné formální vady či překážky projednatelnosti žaloby, bude se věcí zabývat meritorně.

[19] O nákladech řízení o kasační stížnosti krajský soud rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu